

Samarbetet mellan de svenskspråkiga daghemmen och barnrådgivningen i Esbo

- Ur barnträdgårdslärarens perspektiv

Camilla Laitinen

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Det sociala området
Identifikationsnummer:	9100
Författare:	Camilla Laitinen
Arbetets namn:	Samarbetet mellan de svenskspråkiga daghemmen och barnrådgivningen i Esbo -Ur barnträdgårdslärares perspektiv
Handledare (Arcada):	Maria Forss
Uppdragsgivare:	Svenska rum, Esbo stads svenska dagvård
<p>Sammandrag:</p> <p>Daghemmen och barnrådgivningen arbetar för samma mål, som är barnets välmående och att vara som stöd till föräldrarna i deras uppgift som fostrare. Bakgrunden för detta examensarbete är att samarbetet mellan daghemmen och barnrådgivningen anses behöva utvecklas och därför har Svenska rum gjort en beställning på detta ämne. Syftet är då alltså att utreda samarbetet och ytterligare att det skulle ske utveckling i samarbetet. Frågeställningar är: Hur fungerar samarbetet mellan de svenskspråkiga daghemmen och barnrådgivningen i Esbo?, samt Hur kunde det här samarbetet utvecklas? Ett likadant examensarbete görs parallellt med detta arbete, men från barnrådgivningens perspektiv, av en vårdstuderande på Arcada. Mitt examenarbete är en kvalitativ studie som gjorts i form av gruppintervju för barnträdgårdslärare från olika delar av Esbo. Resultaten visade att det finns brister i samarbetet mellan daghemmen och barnrådgivningen och att barnträdgårdslärarna önskar att samarbetet kunde utveckla bland annat i form av mera personlig kontakt, stöd av varandra och bildande av nya team med både barnträdgårdslärare och hälsovårdare som teammedlemmar.</p>	
Nyckelord:	Multiprofessionellt samarbete, fostringsgemenskap, tidigt ingripande, barnrådgivning, daghem, Esbo, Svenska rum
Sidantal:	45 + Bilagor
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Social services
Identification number:	9100
Author:	Camilla Laitinen
Title:	The cooperation between the Swedish municipal day-care and child health clinics in Espoo – From the kindergarten teachers perspective
Supervisor (Arcada):	Maria Forss
Commissioned by:	Svenska rum, Swedish daycare in the town of Espoo
Abstract:	
<p>A common goal for daycare and the child health clinics is the wellbeing of the child and supporting parents in their job to raise their children. The background for this thesis is the fact that the cooperation between childcare and child health clinics is sometimes experienced as problematic. Therefore there has been a request for a thesis with this subject from the Swedish daycare in Espoo. The aim with this study is to find out what the cooperation is right now and further on to be able to eventually make a difference in the development in their cooperation. The questions for this thesis are: How does the cooperation between Swedish daycare and child health clinics in Espoo, and How could this cooperation develop? This is a qualitative study which is made in form of a group interview for kindergarten teachers in Espoo. The results show that there is lack of cooperation in between childcare and child health clinics in Espoo. They also showed that the kindergarten teachers wish to have more personal contact, and more support between them and to create new teams with both kindergarten teachers and healthcare personnel as team members.</p>	
Keywords:	Daycare, Multiprofessional teamwork, child health clinic, cooperation, Svenska rum
Number of pages:	45 + attachments
Language:	Swedish
Date of acceptance:	

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Sosiaaliala
Tunnistenumero:	9100
Tekijä:	Camilla Laitinen
Työn nimi:	Espon ruotsinkielisten päiväkotien ja lastenneuvolan välinen yhteistyö - Lastentarhanopettajan näkökulmasta
Työn ohjaaja (Arcada):	Maria Forss
Toimeksiantaja:	Svenska rum, Espoon kaupungin ruotsinkielinen päivähoito
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Se mikä yhdistää päiväkotia ja lastenneuvolaa on yhteinen päämäärä: lapsen hyvinvointi sekä vanhempien tukeminen kasvatuksessa. Tämän opinnäytetyön taustalla on se että yhteistyö ruotsinkielisten päiväkotien ja lastenneuvolan välinen yhteistyö koetaan joskus hankalaksi. Sen takia Espoon ruotsinkielinen päivähoito (Svenska rum) on toivonut että aiheesta tehtäisiin selvitys. Tavoitteena on selvittää kuinka yhteistyö toimii päiväkotien ja lastenneuvolan välillä sekä miten yhteistyötä voi kehittää niiden välillä. Tutkimuskysymykset ovat: Miten yhteistyö Espoon ruotsinkielisten päiväkotien ja lastenneuvolan välillä toimii?, sekä Miten tätä yhteistyötä voisi kehittää? Tästä aiheesta on myös samanaikaisesti tehty toinen opinnäyte Arcadassa, mutta se on tehty terveydenhoitajien näkökulmasta. Olen käyttänyt kvalitatiivista tutkimusmenetelmää ryhmähaastattelun avulla. Haastateltavana on ollut lastentarhaopettajia eri puolelta Espoota. Tuloksesta selvisi että yhteistyö on puutteellista ja lastentarhanopettajat kaipaisivat kehitystä henkilökohtaisen kontaktin kanssa, terveydenhoitajien tuessa sekä yhteisen tiimin rakentamisessa.</p>	
Avainsanat:	Moniammatillinen yhteistyö, varhainen puuttuminen, kasvatuskumppanuus, päiväkotia, neuvola, svenska rum
Sivumäärä:	45 + Liitteet
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	

INNEHÅLL

1	INLEDNING OCH BAKGRUND	6
1.3.	Avgränsning	10
1.4.	Syfte och frågeställningar	10
2	Tidigare forskning	11
2.1	Projekt inom samarbetet mellan dagvården och barnrådgivningen	11
2.2	Forskning inom multiprofessionellt samarbete	13
3	TEORETISK REFERENSRAM	18
3.1	Fostringsgemenskap	18
3.2	Multiprofessionellt samarbete	20
3.3	Sammanfattning	23
4	METOD	24
4.1	Gruppintervju som metod	24
4.1.1	<i>Urval av informanter</i>	24
4.1.2	<i>Materialinsamling</i>	25
4.2	Analys av materialet	25
4.3	Validitet och reliabilitet	26
4.4	Etiska reflektioner	27
5	Resultat	28
6	ANALYS	37
7	DISKUSSION	39
7.1	Koppling till frågeställningarna	39
7.2	Metoddiskussion	40
7.3	Slutdiskussion	40

1 INLEDNING OCH BAKGRUND

Idén till detta arbete kommer från att Esbo stads svenska dagvård (svenska rum) har visat intresse för en utredning om samarbete mellan Esbos svenskspråkiga daghem och barnrådgivningen. Det är alltså ett beställningsarbete som jag själv bestämde mig för att ta emot på grund av eget intresse för ämnet genom att jag är blivande barnträdgårdslärare och arbetar på daghem, samt på grund av att jag själv är förälder till två små barn och min åsikt är att det kunde finnas mera samarbete mellan barnrådgivningen och daghemmet. Jag tycker också att informationen som daghemmet har om ett barn kunde vara guldvärt för barnrådgivningen och vice versa. Frågan är bara att utnyttjas dessa guldgruvor tillräckligt?

”Knappast någon annan servicebransch i samhället har ett lika stort behov av multiprofessionell verksamhet över förvaltningsgränserna som det arbete som gäller barn, unga och familjer.” (Guzenina- Richardson 02/2012)

En trygg uppväxt kräver samspel, säger vår omsorgsminister Maria Guzenina-Richardson år 2012 på THL:s hemsida. Hon påpekar att fastän föräldrarna är de primära ansvariga för barnets fostran, skall samhället stöda dem i deras uppgift som fostrare. Som en metod att stärka samspelet kring barnets fostran och välbefinnande är fostringsgemenskap som stärker hemmets och dagvårdens gemensamma verksamhet för att trygga barnets välbefinnande. (Guzenina- Richardson, 2012)

Redan år 1973 stadgades det en lag om fostringsmålen inom lagen om barndagvård. I den står det att dagvården skall stöda familjen i deras uppfostran samt tillsammans ge stöd för en balanserad utveckling av barnets personlighet. Dagvården skall skapa trygga och varma relationer till barnet samt se till att verksamheten och uppväxtmiljön stöder barnets fysiska, sociala och emotionella utveckling så att barnets ålder och individuella behov samt etiska, religiösa, estetiska och intellektuella fostran tas i beaktande. Dagvården bör också stöda barnets

uppväxt gällande gemensamt ansvar, fred och beskyddande av livsmiljön. (Lagen om barndagvård)

Barndagvårdslagen säger bl.a. också att det, tillsammans med föräldrarna och eventuellt med social- hälso- och sjukvården samt kommunens skolväsende, skall göras en rehabiliteringsplan för barn som är i behov av särskild vård och fostran. (Lagen om barndagvård)

1.1. Plan för småbarnsfostran

STAKES plan för småbarnsfostran strävar efter att hela landet följer en likadan modell för småbarnsfostran. Planen är uppbyggd på statsrådets riktlinjer på småbarnsfostran som innehåller de centrala principer och utvecklings tyngdpunkter som samhället har ordnat. Planen strävar efter att öka personalens yrkeskunnighet, föräldrarnas deltagande och multiprofessionellt arbete mellan olika service som stöder familjen och barnet innan skolåldern. Som en helhet skall småbarnsfostran vara sådan att den stöder barnets välmående, växt samt lärande. Det är önskvärt att alla kommuner använder planens riktlinjer i deras egen läroplan, men varje kommun gör sin egen läroplan där de tar hänsyn till kommunens strategiska direktiv.(STAKES, 2012:7)

Det är meningen att småbarnsfostran gynnar barnet till en balanserad utveckling, växt och lärande. Det kräver samarbete mellan professionella inom uppfostring och föräldrarna för att helheten skall bli så bra som möjligt för barnet. Leken spelar en viktig roll inom småbarnsfostran. Barnen leker inte för att lära sig men barnet lär sig mycket genom att leka och med hjälp av sakkunnig personal får fostran en bra kvalitet som leder till en trygg och jämlik uppfostran och utveckling. (STAKES, 2012: 11-13, 20)

Läroplanen för dagvården på svenska i Esbo baserar sig på STAKES rekommendationer för läroplan och är uppbyggd av en grupp där representanter av olika yrkesgrupper inom dagvården varit medlemmar. (Läroplan för dagvården, Esbo, s3)

Enligt läroplanen är dagvårdens primära uppgift att genom god vård skapa en trygg miljö för varje barn där de enligt sina egna förutsättningar kan utveckla sig själv, och lär sig att fungera i social gemenskap. Verksamheten skall gå ut på att lära sig genom lek som erbjuder barnen stimulans samt nya kunskaper och färdigheter. Den skall vara uppbyggd med tanke på varje barns individuella mognad och skall ge en tillfredställande känsla av att göra framsteg och överkomma svårigheter. Verksamheten skall lära barnet respekt för andra människor, naturen och olika kulturer. Fostringsgemenskapen, det svenska språket och finlandssvenska kulturen kännetecknar för Esbos kulturverksamhet. Verksamheten skall planeras och utvärderas för att det skall ske utveckling i pedagogiken, vårdmetodiken, fostran och lärandet. (Läroplan för dagvården, Esbo:3)

Barnet skall vara i centrum, vilket innebär individuell uppföljning på varje barns utveckling. Utifrån dessa uppföljningar planeras metoder för verksamheten enligt barnens individuella inlärningssätt samt med beaktande av gruppen som en helhet. (Läroplan för dagvården, Esbo:3)

1.2. Barnets utveckling

Under en människas tidiga barndom hinner det ske väldigt mycket utveckling hos en individ och barnet genomgår flera olika kriser. Därför är det viktigt att barnet får så mycket stöd som möjligt av omgivningen. Uppdragsgivaren för mitt examensarbete anser att dagvården och barnrådgivningen har väldigt stor potential att jobba med varandra för att ännu bättre trygga barnets välmående och som förälder till två småbarn och personal på daghem, är även min åsikt att deras samarbete kunde vara mer intensivt än vad det är nu.

Nurmiranta (2009:28-29) påpekar att utvecklingen i tidiga barndomen gör grunden för människans utveckling genom hela livet. Allt som genomgås påverkar den senare utvecklingen. Också enligt Erik Erikson är tidiga barndomens kriser avgörande med tanke på människans psykosociala utveckling (Dunderfält, 1992: 221).

Under "daghemsåldern" utvecklar/lär sig barnet bl.a. dessa centrala kognitiva färdigheter: att befinna, att planera, språk, minne, tänkande, lärande, problemlösning och antagande. De bildar också till exempel egenvilja, självkontroll, att regera sina kroppshandlingar, nyfikenhet, självkänsla, självständighet, roller, värden, attityder mm. (Nurmiranta et al, 2009:30,33)

Barnets känslomässiga utveckling påverkar den kognitiva utvecklingen och vice versa. Inom barnets känslomässiga utveckling räknas bl.a. empati, rädsla, glädje, sorg och besvikelse. Människans känslouttryck är medfödda, men barnet lär sig vad känslorna betyder av omgivningen samt hur de skall känna i vissa situationer eller mot vissa saker. De tar alltså modell av vuxnas sätt att reagera och bildar det som de ser som en utgångspunkt till hur de själva skall reagera. (Lindahl, 2008:18-19)

Föräldrar känner sitt barn kanske bättre än någon annan. De kan också ha svårt att se något fel i sitt barn eller känna igen några problem. Jag som mamma och som personal på daghem har märkt att föräldrarna t.ex. kan tycka att språkutvecklingen är alldeles normal, för det är lätt för dem att förstå vad det egna barnet försöker säga, medan det för andra kan vara väldigt otydligt. Då kan det bra hända att föräldrarna säger i barnrådgivningen att barnet talar bra och inget desto vidare med den saken. Föräldrar är inte heller experter på barns utveckling och vet inte alltid vad som de borde och inte borde oroa sig för. I bland annat sådana här situationer kunde det vara bra med samarbete mellan daghems- och barnrådgivningspersonal, som är professionella och har skolning gällande dessa saker, redan från och med första början genom barnets hela "daghemskarriär".

1.3. Avgränsning

Jag har valt att avgränsa mitt arbete till att undersöka ämnet ur daghemmets perspektiv. Jag fokuserar på multiprofessionalitet samt fostringsgemenskap. Jag kommer att lyfta upp personalens, dvs. barnträdgårdslärarnas upplevelser samt önskemål av samarbetet med barnrådgivningen. Jag kommer alltså inte att gå in på barnrådgivningens synpunkter på grund av att då kan jag hålla mina frågeställningar och mitt arbete lämpligt måttligt. Det skrivs dessutom parallellt ett arbete på Arcada om barnrådgivningens perspektiv av samma ämne, av vårdstuderande Theresa Jensen-Tikka.

1.4. Syfte och frågeställningar

Syftet med mitt arbete är att utreda hur Esbo stads kommunala dagvårdspersonal samt barnrådgivningspersonal samarbetar. Som ytterligare syfte har jag att det skulle ske en utveckling i samarbetet mellan dem och därför vill jag ta reda på vad som kunde göras för att utnyttja de multiprofessionella möjligheter som redan finns men kanske inte används. Med hjälp av den informationen kan daghemspersonalen utveckla sin verksamhet samt erbjuda sin kunskap- och få ny kunskap så att det kan vara till stor nytta för barn, föräldrar och personal på både daghemmen och barnrådgivningar. Jag vill lyfta fram dagvårdspersonalens önskemål om vad de vill ha stöd av barnrådgivningen för, så att jag skall kunna koncentrera mig på rätta saker.

Mina frågeställningar är:

- Hur fungerar samarbetet mellan de svenskspråkiga daghemmen och barnrådgivningen i Esbo?
- Hur kunde det här samarbetet utvecklas?

2 TIDIGARE FORSKNING

Gällande tidigare forskningar kring samarbete mellan dagvården och barnrådgivningen har jag valt att ta med både projekt kring ämnet, samt forskningar gällande samarbete. Forskningar som har blivit valda är hittade med databasen google scholar och boken Team i vård. Sammanlagt har jag alltså valt med 5 olika projekt eller forskningar.

2.1 Projekt inom samarbetet mellan dagvården och barnrådgivningen

Här tar jag upp två olika projekt som stöder samarbetet mellan dagvården och barnrådgivningen. Projekten är Hyve 4, som har att göra med barnets fyra års granskning, samt TUKEVA som handlar om multiprofessionellt samarbete mellan personer som jobbar med barn mellan 0-8 år

Hyve 4 fungerar så att barnträdgårdsläraren ordnar en fostringsdiskussion med föräldrarna som de har fått en strukturerad stomme samt en blankett om för att förbereda sig. Också barnträdgårdsläraren skall ha förberett sig inför diskussionen tillsammans med sitt team och fyller i blanketten och beskriver barnet i dagvården. Barnträdgårdsläraren och andra teammedlemmar skall ha observerat barnet noggrant i alla situationer i daghemmet och dokumenterar observationerna så utförligt som möjligt i blanketten, så att den ger så bra information som möjligt om barnet till hälsovårdaren. Kort efter diskussionen går barnet till barnrådgivningen för sin fyraårskontroll. Då har barnrådgivningshälsovårdaren fått en antecknad blankett om diskussionen med barnets styrkor och svagheter som dokumenterats av barnträdgårdsläraren och har föräldrarnas tillstånd. Med hjälp av blanketten bedömer hälsovårdaren barnets utveckling och gör en neurologisk bedömning. Hälsovårdaren diskuterar också familjens hälsa och välmående. Med föräldrarnas samtycke, kan hälsovårdaren ställa tilläggsfrågor till barnträdgårdsläraren, ifall det finns behov för det. Då svarar barnträdgårdsläraren och rappor-

terar till hälsovårdaren som sedan igen rapporterar sina observationer i blanketten. Från hälsovårdaren går blanketten vidare till läkaren, som sköter barnets läkarkontroll som är en del av den omfattande hälsogranskningen för fyraåringar. Läkaren skriver in sina observationer i blanketten som sedan kan returneras till daghemmet. Responsen går igenom med föräldrarna och uppgifterna införs i barnets plan för småbarnfostran. Föräldrarna har en central roll i granskningen och är med på alla möten samt ger sin tillåtelse till varje skede av granskningens process. (Tuominiemi-Lilja, 2012)

I pilotstudien har följande saker listats som Hyve-modellens styrkor: Blanketten/informationen som ges på förhand ger stöd för förberedelserna till hälsovårdaren. I diskussionen går barnets utveckling igenom i sin helhet som hjälper att lyfta fram alla viktiga frågor. Hyve 4 förstärker tillförlitligheten, dataöverföringen, uppföljning och stöd som ger kvalitet till arbetet. Föräldrarna är delaktiga och har mera dialog i diskussionen som betonas både i Hälsovårdslagens (2010/1326) förordning om barnrådgivningsverksamhet, och i Lagen om barndagvård. Hälsovårdarna upplever att det är lättare att ta upp frågor då de redan diskuterats i dagvården där barnets utveckling genomgås mångsidigt. Man tar också hänsyn till familjen. Modellen stöder samarbetet mellan dagvården och barnrådgivningen som igen stöder barnets bästa samt ger bättre möjligheter för tidigt ingripande och stöd i och med att den omfattande granskningen sker ett år tidigare. Multiprofessionella arbetet blir också synligt för föräldrarna. Enligt projektet anser föräldrarna att de har nytta av stommen för diskussionen. De är nöjda med att dagvårdspersonalen vet om barnets hälsa och utveckling, för att barnet skall få den bästa möjliga vården. De upplever också att i och med Hyve-modellen beaktas hela familjen bättre och de får en mångsidigare uppfattning om barnet. (Tuominiemi-Lilja, 2012)

I Maria Kontios (2010:17) rapport av TUKEVA-projektet om multiprofessionellt samarbete, tas det upp en undersökning inom multiprofessionellt samarbete mellan människor som jobbar med 0-8 åringar. Det kom fram att arbetstagarna lägger värde på att få vara med i utvecklingen av sitt arbete och anser att det är viktigt

att också verksamheten stöder utvecklingsmålen. I deras undersökning framkommer det att det sker någon sällan utveckling då situationen anses vara bra och fungerande. Det krävs alltså konstant öppenhet och motivation av arbetstagarna för att det skall ske omfattande utveckling. Det hittas också lättare nya synvinklar och "problem" samt arbetsredskap då någon "utifrån" kommer in med sin synpunkt på saker och ting. I multiprofessionellt arbete kan aktörer lättare se sin betydelse och sitt värde i teamet och det ger en möjlighet för delat ansvar. I rapporten tas det också upp att olika samarbetsformer hjälper att förstå barnfamiljers vardag.

Kontio anser dock att det även finns utmaningar i multiprofessionellt arbete. Det kan hända att interaktionen och informationsförandet är ickefungerande eller sedan kan det förekomma tidsbrist. För att uppnå ett fungerande multiprofessionellt team måste dess medlemmar vara investerade, stöda varandra, ha klara mål och bilda en positiv miljö där alla känner sig som en värdefull medlem i teamet. Eftersom människan ofta har mångfaldiga problem är det alltid till nytta för henne att olika resurser slås ihop och samarbetar mot ett gemensamt mål för individen. (Kontio, 2010:17-19)

Det är alltså viktigt att komma ihåg att även om Hyve 4 modellen anses vara en fungerande samarbetsmodell, så skall personalen på båda hållen ständigt vara motiverade för utveckling.

2.2 Forskning inom multiprofessionellt samarbete

Ulrica Nylén (2009: 75- 97) har undersökt teamarbete inom hälso- och sjukvården i Sverige. Hon har koncentrerat sig på en familjecentral där det jobbar professionella från olika kunskapsområden. Teamet består i dessa fall av öppet daghem, mödra- och barnrådgivning och socialtjänsten. D.v.s. att det finns barnträdgårdslärare, socialarbetare, familjeomsorg, hälsovårdare/sjukskötare (som i Sverige

heter distriktsköterskor) och barnmorskor. Centralen riktar sig till familjer med särskilt behov av stöd för att hantera sitt föräldraskap, relationsproblem inom familjen osv.

Nylén (2009: 75- 97) påpekar att för att kunna arbeta som ett team inom hälso- och sjukvården, behövs det kommunikation och brist på kommunikation. Speciellt i gränsöverskridande team, fördröjs nödvändiga insatser och kan skapa dubbelarbete. Ansvar behöver delas, men på grund av att specialisering skapar trångsynthet, revirbevakning och bristande helhetssyn på patientens/klientens situation och behov, delas inte information och ansvar. Då hamnar patienterna/klienterna på egen hand veta vart de skall fara och hur de skall göra. Eftersom familjecentralen har olika aktörer inom vård, omsorg och social service i gemensamma lokaler, stimuleras samarbetet och barnfamiljer får en smidig tillgång till olika typer av råd och stöd. En krävande faktor är dock det att personalen på familjecentralen står för sina egna organisationer, sin del av verksamheten, och har olika huvudmän som betyder att de saknar en gemensam chef.

I Nyléns (2009) intervjuer framkommer det att personalen upplever att lokalen gör det lättare att hänvisa familjer vidare till någon annan yrkeskategori om de inte själv har rätt kompetens. Barnmorskorna och hälsovårdarna har det lättare att förmedla kontakt med socialtjänsten, om de möter en förälder i behov av socialt stöd. Tidigare kände de mycket större motstånd att ta kontakt med socialtjänsten. På familjecentralen ägnas tiden åt det egna arbetet, men det ordnas också gemensam verksamhet där två eller flera professioner tar del. Detta anses öka kvaliteten i verksamheten och stärka samarbetet mellan yrkesgrupperna. De olika professionerna har också veckomöten där teammedlemmarna upplever att de kan ta upp specifika familjers problem och tillsammans diskutera lämpliga insatser, de får både konsultation och erfarenhetsbyte. Medan teamet inte har ett stort inflytande på enskilda professionen har dock arbetets innehåll påverkats av lokaliseringen för ett par av teammedlemmarna. Socialarbetarna har tydligt ändrat sitt arbetssätt till en förebyggande modell. Samtidigt säger barnmorskan att hon gör sitt jobb på samma vanliga sätt men att det har tillkommit en hel del arbetsuppgifter genom deltagandet i gemensam verksamhet. Detta känns stimulerande

men också tidskrävande och ibland upplever hon att det stjälar utrymme från det egentliga arbetet. Teamet upplever också att de förutom veckomöten inte egentligen har någon kontakt. En av intervjuade sa att de inte vågar trampa på tårna på varandra vilket leder till att de vågar inte ens föreslå saker. Ett problem är också att alla har olika chefer som de skall lyssna på och en del hamnar kanske plötsligt jobba i en annan byggnad (hälsovårdarna i hälsocentralen). Detta påverkar familjecentralen men kan inte påverkas. Ett annat problem med många skilda huvudmän är att det är svårt att få pengar till gemensam verksamhet då huvudmännens största intresse är den egna organisationens verksamhet. Arbetarna i centralen är isolerade från sina organisationer och upplever ibland att de glöms bort t.ex. med tanke på gemensamma utbildningstillfällen. Men helhetligt sågs teammedlemmarna vara väldigt stolta över att vara deltagaren i familjecentralen.

Marie Linskog (2009:109-115) har skrivit om att lära med, av och om varandra. Hon tar upp sex olika punkter som professionella behöver lära sig för att bli en bra samarbetare. Den första är: Attitydförändring och utveckling av motivation för samarbete. Linskog säger att i interaktionen av olika professioner uppkommer det tydligt någon av följande attityder: Positivt uppskattande, negativt misstänksam, nyfikenhet, fördomsfullt eller likgiltigt. För ett fungerande samarbete skall attityderna naturligtvis vara positiva så att deltagarna kan lära av varandra. Teammedlemmarna bör vilja samarbeta och då underlättas lärandet. För en attitydförändring skall alla deltagare se skillnader och likheter i teamet samt se varandra som representativa för sin egen grupp. Den andra punkten är utvecklande av gemensam kunskap och kompetens. Detta betyder att teammedlemmarna skall ha förståelse för varandras kunskap. Deras kompetenser och kunskap måste alltså ha likheter så att de lätt kan förstå varandra. Kunskapen kan förstås och användas på olika sätt som kan vara nyttigt med tanke på att lära av varandra. I den tredje punkten: Utvecklande av den egna specifika kompetensen och förståelse för hur denna relaterar till helheten, påpekar Linskog att lika viktigt som det är att veta vad teammedlemmarna har för gemensam kunskap, är att veta vilken kunskap som är specifikt viktig för den egna kunskapen. Då är det lättare att veta när det finns särskilt behov av samarbete och teammedlemmen får en tydlig bild av sin roll i gruppen.

Den fjärde punkten som Linskog (2009) tar upp är: Ökad kunskap om varandra och om de olika specialiteternas relation till helheten. Hon menar att deltagarna i viss mån måste se sin egen profession som bättre än de andras. Det betyder att kunna se att den egna professionen vet mera om en viss sak än den andra. Det gäller också att kategorisera/stereotypisera de andra yrken för att veta vad de är bättre på. När det skapas förenklade bilder av andra yrken, leder det ofta till konflikt. För att undvika det, krävs det ömsesidigt överenskommen kategorisering. Den femte punkten handlar om samarbetskompetens alltså förmågan för själva samarbetet. För det krävs det kommunikation. Deltagaren skall kunna lyssna och förklara för vem som helst, samt kunna hantera olikheter och konflikter samt anpassa sig efter förändringar. En god samarbetare kan reflektera och vill bidra till utveckling av den egna och inom de andras arbete som går in på den sista punkten: Utvecklande av gemensamma mål och värden. Linskog menar att teammedlemmarna skall veta och förstå varandras etiska värdegrunder för att kunna arbeta tillsammans. En del värden är de samma men en del är olika. Då måste det kunna diskuteras och kommas överens om gemensamma spelregler för att undvika konflikter och för att åstadkomma ett gott samarbete.

En annan forskning av Håkan Sandberg (2009:133-169) beskriver vad ett gott team är. Så som Linskog, konstaterar även Sandberg att för ett gott samarbete behövs det en både professionellt och socialt god kompetens. Sandberg menar att synergi, arbetsklimat och olika kommunikativa mönster är begrepp som stärker teamet. Med synergi menar han den positiva följden av lyckad kommunikation i teamet. Det betyder att kommunikationen i teamet är öppen, kreativt och likvärt så att teamet lättare löser sina problem. Möjligheterna till en god kommunikation kräver att det finns tid, plats och uppmuntran. Kommunikation kan också förstöra synergien i teamet. Då det blir för mycket kommunikation om betydelselösa saker, blir det poänglöst att arbeta tillsammans. För ett gott resultat av teamets arbete behöver det finnas ett bra arbetsklimat. Grunden för arbetsklimatet ligger i kommunikationen. Arbetsklimatet upplevs olika av olika teammedlemmar beroende på hur bra en medlemmen upplever att kommunikationen och de sociala relationerna i teamet är. Alla har alltså en egen upplevelse av arbetsklimatet och varje

individ kan influera arbetsklimatet. Klimatet påverkas också av utrymmen, resurser och uppgiftens svårighetsgrad samt den feedback som deltagarna får på det gjorda arbetet. Ett bra arbetsklimat är väldigt viktigt för arbetet och resultaten i teamet.

Sandberg (2009) tar fram två olika kommunikativa mönster: Hierarkisk kommunikation och konstruktiva kontroverser. Med hierarkisk kommunikation menar han att en del medlemmars ord väger mera än andras, om inte arbetsuppgifterna är av brådskande slag, är det inte bra att "ge order uppifrån". I en del situationer kan alltså hierarkisk kommunikation behövas och dessa situationer borde vara klargjorda för teammedlemmarna så att ingen känner sig påkörd och arbetsklimatet blir dåligt. Varje team behöver dock en ledare som utövar den hierarkiska kommunikationen då det behövs.

Det andra kommunikativa mönstret, konstruktiva kontroverser, är ett sätt att kommunicera i ett team så att arbetsuppgifterna blir lösta med maximal kompetens av hela teamet. Det handlar framför allt om det som skall uppnås. Den här typens kommunikation behöver inte vara så kamratlig på utsidan för det är själva arbetet som står i fokus och som skall utvecklas. En bra konstruktiv kontrovers skall alltid vara mera konstruktiv än fientlig på grund av att den strävar efter integration mellan olika idéer för problemlösning. Det kräver öppenhet och att alla lyssnar och visar sina frustrationer utan att kränka eller skämma ut varandra och det är vanligt att teamet rollspelar konstruktiv kontrovers där teammedlemmarna delas upp i försvarare och motståndare, de har alltså planerat argument där frågor som rör teamet diskuteras. Detta sätt kan vara en verklig drivkraft för förändring. Konstruktiv kontrovers bidrar också till arbetsklimatet då deltagarna kan vara av olika åsikter utan att det uppstår konflikter och så att de skiljer sak från person. (sandberg, 2009)

Med hjälp av dessa forskningar (Nylén, 2009, Linskog, 2009, Sandberg, 2009) vet man alltså att det är viktigt att alla som arbetar i ett team och speciellt i ett multi-professionellt team, måste kunna sin sak så bra att det känns säkert att presentera sina åsikter ur sitt yrkes eller sin uppgifts synvinkel. Det är också viktigt att

förstå sig på och ha respekt för teammedlemmar med annan yrkesmässig kunskap och kompetens, för att samarbetet skall fungera så smidigt som möjligt.

3 TEORETISK REFERENSRAM

Min teoretiska referensram innehåller multiprofessionellt samarbete, tidigt ingripande och fostringsgemenskap. Dessa har jag valt på grund av att jag anser dem vara väsentliga för det jag vill ta reda på i min studie och för att förstå vad samarbetet betyder ur dagvårdens- och ur ett socialpedagogiskt perspektiv.

3.1 Fostringsgemenskap

Det som föräldrarna, dagvården och barnrådgivningen alla har som ett gemensamt mål är barnets välfärd. Därför är det viktigt att alla parter jobbar tillsammans för att bilda den bästa möjliga "uppväxtmiljön" och det bästa stödet för barnet.

Undervisnings- och kulturministeriets nuvarande utvecklingsprogram för barn och ungdomar har som en målsättning att samarbetet mellan hemmen och daghemmen skulle förstärkas. Det är alltså väldigt viktigt att daghemspersonalen också kommer ihåg att lägga vikt på fostringsgemenskap. (Lanuke, 2012-2015)

I kapitel 1.1. framkom det att enligt lagen är daghemmets uppgift att stöda familjer i uppfostringen. Fostringsgemenskap handlar alltså om samarbetet mellan föräldrar och daghemspersonal. Hemmet och daghemmet anknyts närmare varandra och stöder tillsammans barnets fostran, utveckling, och lärande process. Detta kräver ömsesidig pålitlighet, jämlikhet samt respekt mellan hemmet och daghemmet. Föräldrarna har primär rättighet och ansvar för barnets fostran samt egna barnets kännedom. Daghemspersonalen har ansvaret för professionellt kunskande samt ansvar över skapandet av fostringsgemenskapen och ett jämlikt

samarbete. Samarbetet innebär att föräldrarna får kunskap av daghemmets målsättningar samt att de är delaktiga och får vara med och påverka verksamhetens innehåll, målen och regler som pedagogerna planerar. För att föräldrarna skall få möjlighet till detta skall det ordnas planerade möten där pedagogerna presenterar sina mål och verksamheten och föräldrarnas åsikter tas tillvara och beaktas. Både föräldrarnas och personalens kunskap är likvärda men olika av innehållet och just det bästa möjliga sättet att trygga barnets välmående är att sammanslå båda parter kunskap om barnet. Barnet har då två uppväxtmiljöer som barnet bär med sig, i sin kropp, i sina tankar, i sitt minne och i sina känslor, och bygger från dem sin egen personlighet. Målsättningen är att barnet upplever att hon eller han blir sedd, förstådd och uppmuntrad. Observation och perception av barnets lek, verksamhet, upplevelser, behov och önskemål ligger i mitten av välmående. Hur och vad som talas till barnet är också meningsfullt. För att kunna skapa en bra relation med respekt och tilltro mellan pedagoger och föräldrarna, är det väsentligt att kontakten vårdas dagligen och föräldrarna får ett bra bemötande. (Kaskela & Keskinen, 2006:17, 21, Pramling Samuelsson & Sheridan, 1999:134,135, Stakes, 2012:31)

Eftersom ansvaret för fostringsgemenskapens skapande är hos personalen är det alltså deras uppgift att ordna olika samtal som innehåller bl.a. barnets utveckling och barnets individuella läroplan så att föräldrarna kan vara med och påverka. Just i dessa möten/samtal sammanslås föräldrarnas och personalens kunskaper.(Stakes, 2006:17–18)

Ett av samarbetets mål är att så tidigt som möjligt känneteckna barnets olika behov av särskilt stöd och tillsammans med föräldrarna fundera på passliga handlingsätt för att stöda barnet. (Stakes, 2006:18)

Fastän det är föräldrarna som får bestämma över vem eller vilka parter som inkluderas i fostringsgemenskapen, anser Huhtanen (2004: 39) att fostringsgemenskapen inte behöver handla endast om samarbetet mellan dagvården och föräldrarna, utan att idealsituationen skulle vara den att olika parter (som arbetar för barnets bästa) skulle bilda en harmonisk fostringsgemenskap, där de skulle stöda

varandra i främjandet av barnets välmående och utveckling. Det är alltså frågan om multiprofessionellt arbete som stöd för fostringsgemenskapen.

3.2 Multiprofessionellt samarbete

Genom tiderna har människan haft nytta av att samarbeta. Det har varit en viktig egenskap sedan grottmannen, fastän samarbetet har varit mycket tydligare på den tiden. I dagens samhälle ligger fokus mera på de egna målen och det man själv vill åstadkomma med sin skolning och det påverkar hur en individ uppfattar världen. Då blir synvinkeln på hur personen ser på saker ganska smal och behovet av samarbete syns inte lika tydligt. Som ett ytterligare hinder är det vanliga antagandet att vissa utbildningars tankar och begrepp inte är viktiga för en annan utbildning. En person kan till exempel se den andra som en konkurrent och vill tydligt visa att man själv har den bästa och viktigaste skolningen eller sedan kan det tyckas att den andras utbildning är irrelevant. (Isoherranen et al. 2008: 26,31,52)

Begreppet multiprofessionellt arbete används väldigt tvetydigt och är ganska dif- fust. Det kunde beskrivas som ett sorts paraplybegrepp, som innehåller flera olika samarbetsformer. Kortfattat kunde det ändå förklaras så att i ett multiprofession- ellt arbetsteam finns det ett gäng olika yrkesmän och- eller experter som har en gemensam uppgift, ett gemensamt problem eller ett beslut att göra. För att de skall nå sitt mål förenar de sin kunskap och expertis. Det som framkommer mit- terst i samarbetet, är hur all information och allt kunnande samlas in och bearbe- tas, som är nödvändigt för en så omfattande förståelse om individen/klienten som möjligt. Det borde alltså finnas ordentliga ramar (verktyg, tid, forum) till att bygga upp det gemensamma målet för att samarbetet skall lyckas på ett bra sätt. (Iso- herranen et al. 2008:33)

I samband med multiprofessionellt arbete talas det ofta om synergi. Synergi fö- rekommer då när resultatet av att jobba tillsammans är bättre än resultatet av att

jobba parallellt. (Isoherranen, 2005:15) Med tanke på att förbättra samarbetet mellan dagvården och barnrådgivningen kunde det strävas efter sådan här synergi. Alltså att jobba mera tillsammans än parallellt.

Då professionella inte bara jobbar för samma klient eller samma mål utan satsar på att verkligen samarbeta, finns det på engelska ett mera utvecklat begrepp på multiprofessionellt samarbete; *interprofessional*. I ett interprofessionellt arbetsätt strävas det efter att ordna ordentligt med interaktion som bl.a. mycket gemensamt informationsbyte och möjligheter för diskussion och beslutsfattande. Det handlar alltså om multiprofessionellt samarbete med påfrestning på den gemensamma tidens och platsens betydelse i informationsbytet. (Isoherranen 2005:16)

För ett fungerande multiprofessionellt samarbete är det viktigt att alla samarbetsparter är öppna och villiga att lära sig/se saker ur andras perspektiv. Isoherranen (2005:29) tar fram ett bra exempel på vikten av att kunna reflektera andras synpunkter och kunnande, med hjälp av en gammal indisk folksaga: Kungen bad sin tjänare att gå och hämta alla som hade fötts blinda i hans rike. Tjänaren lydde sin kung och när han hade samlat alla blinda i riket, bad kungen honom att uppvisa dem en elefant. En del av de blinda kände på elefantens huvud, en annan del kände på örat, en del kände på svansen, tanden, kroppen, foten osv. Tjänaren berättade för kungen att han hade uppvisat elefanten för de blinda. Kungen gick till dem och frågade "hurdant djur är en elefant?" De som hade känt på huvudet svarade: "Ers majestät, elefanten är som ett vattenkärl". De som hade känt på elefantens öra sade att den var som en kornkorg och så vidare – beskrivningen var alltid enligt den delen som den blinda hade känt på. Enligt sagan hade de blinda börjat argumentera och debattera sinsemellan om hurudan elefanten är tills argumentationen slutligen utvecklades till ett slagsmål.

Olika specialisters synvinkel kan ofta vara liknande som de blinda människors. När en person bara koncentrerar sig på sitt egna marginella kunnande kan helhetsbilden av till exempel ett barns välfärd bli ofullständigt, om inte informationen byts mellan olika personer som har med individen att göra. (Isoherranen 2005:30)

I Social- och hälsovårdsministeriets handbok (2005) beskrivs det multiprofessionella arbetet som någonting som inte bara händer av sig själv utan för nätverksarbete krävs det olika sätt och metoder för samarbete, motiverad personal med gemensamma och mångsiktiga målsättningar, förtrogenhet och kunskap om de andras arbete. I handboken förklaras det också att samarbetet förstärks då medlemmarna kan utvärdera sig själva och sina uppgifter i nätverket och då de kan diskutera sin roll med andra medlemmar. (Social- och hälsovårdsministeriet. Handböcker 2005:28,29)

En sak som ofta ställer till problem för ett multiprofessionellt samarbete mellan olika parter är sekretessen. Därför är det viktigt att samarbetsteamet bygger upp gemensamma spelregler för hur man går till väga i fråga om sekretessen. Alla parter skall ha fått lov av föräldrarna för att dela kunskapen med teamet. Det räcker alltså inte bara med att ena yrkesgruppen i teamet har fått lovet. (Huhtanen, 2004: 92-93)

Huhtanen (2004) påpekar också vikten av multiprofessionellt samarbete då det gäller tidigt ingripande. Med tidigt ingripande kan man tala om flera olika saker. Som blivande socionom skulle jag bäst beskriva tidigt ingripande som så att man i ett tidigt skede försöker upptäcka problem och oro för barn och i barnfamiljer för att hjälpa dem och för att kunna gripa dessa saker för barnets välmående. Enligt Huhtanen (2004: 43-44) finns det tre olika nivåer för tidigt ingripande. Den första nivån kallas för primärprevention, som betyder att man direkt försöker hindra eller minimalisera risken för eventuella problems uppkomst. Det är alltså en förebyggande nivå som man i vardagen kan se i till exempel användning av reflexvästar ute på promenad eller i användning av hjälmar vid skridskoåkning osv. Den andra nivån heter sekundär prevention som också kallas för tidig intervention. I den sekundära preventionen är situationen den att det redan finns ett problem, men man arbetar för att problemet skulle ha en så liten inverkan på barnet som möjligt. Den sista nivån är den tertiära preventionen där problemet ofta är kroniskt. Idén är då att hitta sätt att hantera problemet. Det vill säga att problemet försvinner ingenstans, men det anses kanske inte mera som ett problem. Huhtanen (2004:

45) fortsätter med att förklara nivåernas betydelse då det gäller uppgifter som dagvården har angående tidigt ingripande. För det första skall personalen alltså arbeta förebyggande så att det inte skall uppstå några problem, och för det andra skall de kunna ha rehabiliterande verksamhet för problem som redan finns.

3.3 Sammanfattning

I detta stycke skriver jag en kort sammanfattning så att det blir tydligare för läsaren vad som jag vill lyfta fram från teoretiska referensramen. För att tydliggöra vad som är viktigt då det är frågan om fostringsgemenskap och multiprofessionellt samarbete, har jag gjort en tabell var det kommer fram det som jag anser att är de tre viktigaste sakerna att komma ihåg för varsin kategori. I översta rutorna står rubriken/ämnet och under dem kommer det kortfattat vad rubrikerna står för

Tabell 1: Sammanfattning för teoretiska referensramen

Fostringsgemenskap	Multiprofessionellt samarbete
<ul style="list-style-type: none">• Växelverkan viktig mellan personal och föräldrar• Stöda föräldrarna i uppfostringen• Kräver tillit, jämlikhet och respekt mellan alla parter	<ul style="list-style-type: none">• en grupp av olika yrkesmäniskor som sammanslår sin expertis för att nå ett gemensamt mål• synergi/kommunikation• Viktig med tanke på tidigt ingripande

4 METOD

I detta kapitel kommer jag att presentera mitt metodval och mina tillvägagångssätt samt arbetsprocessen i min studie. Jag kommer också att gå in på etiska aspekter samt lyfta upp validiteten och reliabiliteten i mitt examensarbete.

4.1 Gruppintervju som metod

Jag har valt att använda den kvalitativa metoden i mitt examensarbete för att kunna besvara mina frågeställningar så bra som möjligt. Enligt Jacobsen (2007:48) är det bra att använda den kvalitativa metoden då man vill utreda hur människor upplever någonting. Därför har jag samlat in materialet med hjälp av en gruppintervju. Jacobsen (2007:48–49) beskriver den kvalitativa intervjustilen som en så kallad öppen intervju där själva intervjuaren styr intervjun så lite som möjligt. Han menar att informanten på det sättet kan berätta sina egna åsikter och upplevelser ur sitt eget perspektiv, utan att bli påverkad av intervjuaren.

Jag har skickat ut en intervjuguide till mina respondenter inför gruppintervjun så att de för det första har lättare att besluta ifall de vill delta eller inte och så att de kan förbereda sig. Då informanterna är förberedda, vet de kanske redan färdigt lite vad de vill säga och vad de tycker att är viktigt att lyfta upp. Då är det lättare för mig som intervjuare att vara objektiv och inte styra samtalet. Jag skrev dock färdigt några stödfrågor och en del uppföljningsfrågor för mig själv som jag kunde ställa ifall situationen krävde det.

4.1.1 Urval av informanter

Eftersom mitt arbete handlar om samarbetet i just svenskspråkiga daghem och barnrådgivningen i Esbo, ville jag få respondenter från daghem som ligger i närhet av de ställen där det finns möjlighet till svenskspråkig barnrådgivning (Mattby, Hagalund, Esbo centrum, Stensvik, Alberga, Bastviken). Det vill säga att jag skickade ett informationsbrev (se bilaga 1) samt en intervjuguide (se bilaga 2) till

alla svenskspråkiga daghems föreståndare i Esbo, och bad dem skicka det vidare till sina barnträdgårdslärare.

Alla som var intresserade av att delta fick göra det och till slut hade jag 10 stycken intresserade barnträdgårdslärare från olika håll av Esbo på gruppintervjun.

4.1.2 Materialinsamling

Jag har alltså samlat in materialet med hjälp av en gruppintervju som jag höll för Esbo stads barnträdgårdslärare. Jag reserverade ett mötesutrymme där det är lätt att sitta så att alla ser och hör varandra. Informanterna hade fått fundera på temat för intervjun och hade då kanske lättare att komma fram med sina åsikter. Jag bestämde mig för att använda mig av en bandspelare i intervjun som stöd för mig själv för att kunna gå igenom materialet efteråt i dess helhet så att resultatet blir korrekt.

4.2 Analys av materialet

Då ett material analyseras skall man enligt Jacobsen (2007:134–135) kunna både förstå och förklara innehållet av materialet. Resultatet skall bli både korrekt och struktureras så att det är lätt för andra att förstå, och ses som en helhet. Då man använder sig av innehållsanalys, så som jag gjorde, är det bra att gruppera resultatet i olika delar som till exempel fördelar och nackdelar m.fl. Innehållsanalys är en lämplig metod då man vill göra en objektiv utredning av något. Jacobsen (2007:139–142) tar upp olika saker som kan vara bra att ha som hjälp då man gör sin innehållsanalys: Det är bra att dela materialet under olika underrubriker eller teman för att lättare kunna fokusera på det som är väsentligt för arbetet. Det kan också vara nyttigt att räkna hur många gånger som en viss sak, en viss underrubrik tas upp i det samlade materialet för att veta hur relevant temat är. Då man har delat materialet är det lätt att fylla i text till underrubriken genom att skriva in det som hör till just temat i frågan. T.ex. med hjälp av citat från en intervju kan man tydligt lyfta fram informantens åsikter och upplevelser. Det är också viktigt

att kunna utvärdera sitt arbete genom att söka skillnader och likheter i materialet som man samlat och att koppla tillbaka till t.ex. tidigare forskning.

4.3 Validitet och reliabilitet

När man gör en undersökning är det viktigt att utvärdera validiteten och reliabiliteten i arbetet. Man skall kunna beskriva hur man samlat in data samt förklara varför man gjort så. Ju bättre man kan förklara olika faser och förverkligandet av materialinsamlingen desto större är också validiteten och reliabiliteten ifall man har använt den kvalitativa metoden så som jag. Det vill säga att ju mera man förklarar processen, sina informanter och sin intervju, hur, när, var, varför... desto högre är validiteten. Frågan är då bara ifall förklaringen är reliabel eller inte?(Hirsjärvi et al, 1997: 216-218)

Då man gör en kvalitativ undersökning kan man alltså stöta på olika nackdelar med sitt metodval som kan påverka validiteten och reliabiliteten av resultatet. Jacobsen (2007: 170-171) påpekar att det som kan påverka reliabiliteten i kvalitativa metoden är bl.a. själva undersökaren. Med det menar han att informanten lätt kan bli påverkad av sin intervjuare även om det inte är intervjuarens intention. Det kan t.ex. ske genom utseende, kroppsspråk eller tonfallet i rösten. En annan sak som Jacobsen lyfter upp som en påverkande faktor då det gäller reliabiliteten är själva utrymmet för intervjun. Människor blir påverkade av sin omgivning och på grund av det är det viktigt att tänka på var man håller sin intervju. Det bästa skulle vara ett ställe som känns bekvämt för informanterna, så som t.ex. den egna arbetsplatsen. Bryman (2011: 296-297) tar upp att svaga sidorna med en innehållsanalys är autenticiteten, trovärdigheten och representativiteten. Autenticiteten handlar om att ingenting har förfalskats inför analysen. Trovärdigheten tonar på att inte resultatet har förvrängts av forskaren och representativiteten ifrågasätter om dokumenten som studeras är representativa för alla andra relevanta dokument.

Validiteten i en kvalitativ forskning är däremot svår att mäta eftersom man väljer

att forska i ett mindre antal enheter gentemot alla enheter. Det går alltså inte att generalisera resultatet och det är inte heller meningen att man gör det i den kvalitativa metoden. En annan fråga som påverkar validiteten är den att till vilken grad är resultaten korrekta? (Jacobsen, 2007: 156)

I min intervju har jag försökt att själv tala så lite som möjligt för att inte påverka informanterna med till exempel tonläge. Jag har varit noga med att låta informanterna vara de som talar och kommer fram med sina åsikter. Jag har funderat på var intervjun skall vara så att det för alla känns som en naturlig plats att vara på. Jag valde ett mötesrum i ett större daghem som borde vara någorlunda bekant för alla. Min mening är inte heller att generalisera resultatet utan jag har valt att utreda samarbetet just inom ett specifikt område, Esbo och endast svenskspråkiga daghemmen.

4.4 Etiska reflektioner

Det finns vanligtvis tre grundläggande krav som skall tas i beaktande: krav på informerat samtycke, krav på skydd av privatlivet, samt krav på att bli korrekt återgiven. (Jacobsen, 2007:21)

Informerat samtycke betyder att respondenten är kapabel att själv få välja om hon eller han vill delta i forskningen. Deltagandet skall vara frivilligt och respondenten skall veta vad forskningen handlar om. (Jacobsen, 2007:22–23)

Skydd av privatlivet betyder att det måste övervägas hur känsligt det som undersöks är för den som blir undersökt. Läsaren får inte heller kunna identifiera respondenten i resultatet (Jacobsen, 2007:24)

Krav på att bli korrekt återgiven betyder att intervjuer och svar inte omarbetas och regisseras så att innebörden ändras. T.ex. citat får inte tas ut ur kontext. (Jacobsen, 2007:26-27)

I mitt informationsbrev står det att det är frivilligt att delta och att informanterna kommer att vara anonyma och kan inte kännas igen i texten. Det står också vem

jag, mitt syfte med arbetet, vad jag kommer att göra med materialet och vem som har tillstånd till materialet. Mina informanter är medvetna om att det kommer att användas en bandspelare i intervjun och att bandningen kommer att förstöras efteråt. Informanterna skriver också under en blankett om deras samtycke för deltagandet i intervjun.

5 RESULTAT

I detta kapitel kommer jag att presentera mitt resultat. Jag kommer att gruppera resultatet under olika underrubriker för att det skall bli tydligare/lättare för en utomstående att tolka resultatet.

I början av min intervju kunde jag se att informanterna var fyllda av iver och också lite spänning för temat för intervjun. De ville fort sätta igång och komma fram med sina åsikter. Överlag så berodde det på att alla deltagarna ansåg att det här är ett ämne som de är intresserade av och vill gärna vara med och påverka.

Blanketter som arbetsmetod

När jag frågade informanterna vad det finns för former av samarbete just nu framkom det att det nog endast är blanketten för Hyve 4 (se bilaga 4) som används för tillfället. Ibland skickas det även en blankett: beskrivning av barnet i dagvården (se bilaga 5), men det är ytterst sällan som den blanketten fylls i och skickas till barnrådgivningen.

”Jag kommer inte på något annat just nu [än hyve 4], självklart den där beskrivning av barnet i dagvården, men de är ju bara vid behov så att säga och fylls inte i åt alla”

Det kom fram att det känns svårt att fylla i en blankett då det bara är vid oroväckande fall. De vet kanske inte hur stor oron skall vara och efter att blanketten skickats in har svaren från barnrådgivningen inte varit stödande. Ofta händer det

att man inte alls får någon feedback av barnrådgivningen eller sedan är svaret att man bara skall vänta. Speciellt de som jobbar på lilla sidan, d.v.s. med barn från 0-3 år, tyckte att tröskeln för att skicka blanketten om beskrivning av barnet i dagvården är ganska hög och det skulle vara bättre att sicka in den för alla barn. Då skulle det inte vara så svårt att fundera ut när man skall fylla i den.

”Visst sku det kännas enklare att skicka (blanketten om barnet i dagvården) för alla”

Oftast så blir den ifylld ifall man verkligen har en oro och då väntar de sig också att man får feedback från hälsovårdaren. Informanterna var också osäkra på om man kan ringa och fråga ifall blanketten har kommit fram eller inte, för de tycker att man borde ju få något svar/ feedback ifall hälsovårdarna har läst blanketten. Samma sak kom upp gällande Hyve 4 blanketterna.

”Vi ser alla att de e nånting som sku behövas stödas, också specbarntädgårdsläraren men föräldrarna tar ingen notis om det här. Jag gav den (beskrivning av barnet i dagvården blanketten) o di tog nog emot den, men jag har inte fått veta att har di gett den, så jag fråga att hur gick det på två års granskningen, allt bra, var det enda svaret jag fick (från föräldrarna), jag har int heller fått nån feedback från rådgivningen”

Den största oron gällande blanketten beskrivning av barnet i dagvården, var den att de varken får någon respons eller stöd för sin oro.

”Vi på lilla sidan får alltid ett svar att vänta ett år, o så ska man vänta där o barnet ska över till stora sidan o man blir kvar o känner sig helt hjälplös.”

”Ska man i princip gå o vänta ett år mellan två o tre då int rådgivningen är orolig men man vet att de e någo?”

”Här har jag gjort mitt allt men får ingen stöd.”

”Varför int lägga in stödet för barn? Hellre i onödan än int alls.”

”De e nu första gången som jag under min karriär jobbar på lilla sidan o ja har int ens kommit att tänka på det förrän nu att de sku ju nog behövas stöd.”

”Fast vi int gör någo diagnoser, men man ser ju så tydligt på dagis att om de e någo. De kan va så att vi alla har en så stark känsla om det i teamet o sen kommer kommentaren att vi väntar bara”

”Specialbarntädgårdsläraren har också just kommenterat att högst antagligen så säger dom (på rådgivningen) bara att han e så liten.”

”De som e så förvånande att t.ex. med motoriska färdigheter så kan man vid två år ren se så tydligt så tydligt att int de e som de ska, men så ändå kommer de svaret att allt e OK”

Som ett förslag hade informanterna att ha den omfattande hälsogranskningen vid tvåårsåldern och för de barn som går på ett daghem, skulle det fyllas i någon sorts blankett om barnets utveckling och färdigheter mm. En av informanterna tog dock fram att det kan hända att det är meningslöst att göra det ifall barnrådgivningen inte lägger vikt på det.

”Vid två börjar man redan se tecken.”

”Det [tvåårsåldern] kunde vara nånting att tänka på som den omfattande granskningen.”

”Å andra sidan om man får till svar att vänta ett år så e de ju helt onödigt att man går igenom besväret.”

”Redan de som vi gör nu e ibland som att hålla vatten på en gås, så va e de fö värde i att vi skickar varje år om int ens Hyve fyran används så avancerat som de e meningen?”

Att inte få feedback från hälsovårdarna var också ett av de största problemen som informanterna tyckte att gällde hyve 4. Det går ofta så att man inte alls får blanketterna tillbaka och de som kommer är sällan ifyllda av hälsovårdaren.

”Nu får vi ju (blanketten) tillbaka men utan kommentarer.”

”Vi har int fått nära ens alla tillbaka.”

”De e ju ganska allmänt överlag med den här Hyve 4 också att vi håller di här samtalen precis som de e meningen o vi skriver di här blanketterna precis som de e meningen, vi skickar dom i tid o de e ganska ofta som vi får dom helt oifyllda av den här rådgivningsdelen, ja har till och med ringt till barnrådgivningen o fråga att ursäkta att har den här över huvud taget kommit fram till er? eller har den liksom cirkulera kring i posten o kommit tillbaka som att den har int hitta fram, o så har dom svarat att joo nog har den vari här..... De känns ju lite tråkigt att sitta ner o ha ett samtal med föräldrar som missar arbetstid o kommer hit o har de här samtalet o allt de här o sen får vi över huvud taget int nån feedback till daghemmet så de känns ju lite sådär ensidigt samarbete att int få någo över huvud taget”

”De e ju de som e tanken att vi ska få stöd av dom. Några kommentarer att vad man kan stöda barnet i sku vara bra”

Eftersom informanterna var ganska fokuserade på att lyfta fram det som inte fungerar bra, valde jag att ställa en tilläggsfråga om vad som de anser att är bra med Hyve 4. Efter en häpnad och en tystnad kom det fram några saker innan diskussionen igen gick tillbaka till vad som inte fungerar. Informanterna var alltså väldigt fokuserade på att lyfta upp problemen för att visa vad som borde fixas. Det goda ansågs då vara det att det är bra att man angriper problemen om det uppkommer sådana och att Hyve 4 kanske också hjälper med att upptäcka något som kunde vara oroväckande.

”Meningen e väl att man ska ta itu med om de e någo, i god tid.”

Majoriteten var av den åsikten att det är väldigt bra att granskningen nu görs ett år tidigare än förr, speciellt med tanke på tidigt ingripande, men å andra sidan

påpekades det att uppgifterna är lite för avancerade för ett barn som just fyllt fyra år.

”Ett år tidigare e alltid bättre.”

”Fyra års granskningen e nog bättre än 5 för sen går dom till förskolan o man har ganska lite tid på sig mera.”

”Dom där hyve fyra uppgifterna e nog lite överklass matematik fö en fyra åring Ja undrar nog att va e syfte med de att en fyra åring ska redan kunna avbilda någo cirklar o kvadrater o. X o. sån hänt om du har en nyss fyra år fylld som int ens kan skriva sitt namn”

”På någo sätt e 5 års granskningen en mer väsentlig ålder när dom ska flytta över till förskolan att på någo sätt upplever jag nu att den här pressen på fyra åringar o föräldrar kan också uppleva att jestas va allt en fyraåring ska klara av!”

”Men de e ju just kanske den där fyraåringen som vi måst stöda mera o de e bättre att göra de i ett tidigt skede o upptäcka problemen.”

Då jag frågade vad som kunde göras för att Hyve 4 skulle fungera bättre var svaren ganska kortfattat de att kontakten nu är ensidig och borde förbättras från barnrådgivningens sida.

”Vi gör ju de som vi ska göra.”

”Det är kontakten som fattas.”

Övriga utmaningar

Ett problem som mest framkommer på grund av brist på kontakt eller kommunikation är det att daghemspersonalens observationer om barnet inte stöds av barnrådgivningen för föräldrarna. Det känns frustrerande för informanterna att de tar upp någon oro, eller utvecklingsbehov, och talar om det för föräldrarna, men sedan säger hälsovårdarna åt föräldrarna att allt är bra.

”Man blir ibland ganska överraskad om hur förskitiga dom är på rådgivningen. De e ofta fall som man kan se att barnet behöver stöd, men så svaras det från rådgivningen att joo kaikki oli kyllä ihan kunnossa o man tänker bara att OHO!”

”Om de e ok från rådgivningen o vi har sagt någo annat så blir man ju o känner att nån har dragit mattan under våra fötter.”

”Speciellt om man tänker på mer utmanande fall, så funderar man ju att vems ord väger mera.”

Informanternas önskemål och förslag för utveckling för personlig kontakt

En viktig sak för mig var att kunna lyfta fram barnträdgårdslärarnas önskemål. Det kom fram att det som mest skulle behövas är att träffa varandra t.ex. i samband av besök från hälsovårdaren eller gemensamma möten. Informanterna var av den åsikten att besök från barnrådgivningen skulle vara bra för barnet, eftersom hälsovårdaren då får en uppfattning om barnet, som sedan i barnrådgivningen kan känna igen hälsovårdaren som ett bekant ansikte. Besöken skulle också vara nyttiga för utvecklingen av samarbetet mellan personal på båda hållen. De tycktes att tröskeln för att ta kontakt till hälsovårdaren inte skulle vara så hög om det skulle vara en bekant person de talar med och man kanske redan har talat någonting om ämnet i fråga under besöket.

”Jag har till exempel aldrig ringt för man har den där känslan att man kan int ringa, men de sku nog säkert vara annan känsla om man sku ha träffa personen”

”De e lättare att ta kontakt med specialbarntädgårdsläraren än rådgivningen, dom (spec. barntädgårdslärarna) kommer ju regelbundet på besök också.”

”De e en ganska omfattande undersökning av barnet de här me Hyve 4 o va ja har förstått så där e barnet sen ensam med den här, så nu sku de ju vara kiva att nån från rådgivningen sku komma o se de här barnet i en stor grupp, för att beteende mönstret kan vara helt olika, så ja sku nog önska ett besök kanske före hyve 4 granskningen”

”De e ju lättare för barnet att sen gå dit när man har sett den där människan, speciellt för barn som måst gå till en ny hälsovårdare när de ska gå på svenska”

”O såna barn som e väldigt blyga o int har våga bli på tumis med rådgivnings damen, så sku de vara bra för hälsovårdaren att ha kunna bilda nån sorts uppfattning om de där barnet... o allt sku int hänga fast på de där ena besöket, de blir ju bara pannkaka.”

Gällande gemensamma möten kastades det fram sådana idéer som t.ex. att ha ett team med hälsovårdare och barntädgårdslärare områdesvis som skulle träffas en gång per termin.

”Skulle de kunna vara ett gemensamt möte eller skolning”

”Det sku vara allra bäst att få sitta ner sådär face to face.”

”Att områdesvis träffa rådgivningspersonalen”

”Nåt var vi får säga våra åsikter o di kan säga sina åsikter”

”O faktiskt att få berätta våra önskemål o att vi faktiskt behöver de där stödet o feedback”

”De där med samarbete. De e ju så att vi ser barnet alla dagar medan sen ser dom barnet, va e de, en halv timme... men att sku man kunna diskutera o tala om att hej så här tycker vi...”

”Jag tror att problemen sku säkert lösa sig om vi sku få besök från rådgivningen eller ha nånting gemensamt. Till exempel en gång per termin sku man kunna diskutera vice versa förväntningar o hitta gemenskapen. De sku komma många frågor o svar tror ja?”

”Dom sku ju sen nog också kunna ringa ti oss. Vi e nu bara dom som ska fylla i blanketter. Dom sku kunna ringa om de e nånting som dom funderar på”

Informanternas önskemål och utvecklingsförslag gällande blanketter

Informanterna hade också flera önskemål och förslag då det är fråga om blanketterna. De tar igen upp flera icke fungerande saker, men med en positiv intention i hopp av utveckling. De tyckte då att hälsovårdarna kunde ta mera hänsyn till det som barnträdgårdslärarna har skrivit på Hyve 4 blanketterna, speciellt då det skrivs om hur barnet är i gruppen.

”Jag tycker att dom kunde ta mera i beaktande att när man skriver att barne har svårigheter i grupp, så dom beaktar int den delen. Jo de går helt okej på dagis också me en vuxen, men sen när där e 10 andra så liksom kanske de int alls går. De sku kunna beaktas mera fö ju större barne blir desto större grupp kommer de att vara i. De verkar som om dom skippar de.”

”Många tar int notis till sociala färdigheter som beskrivs i blanketterna.”

Eftersom uppgifterna för Hyve 4 ansågs vara för krävande, önskades det att man kanske kunde ha mera samarbete vid granskningarna i olika åldrar i stället för bara vid ett granskningstillfälle.

”Man kunde hellre modifiera fyra års blanketten lite o sen ha ännu en uppföljning vid 5 år fö de sker ganska mycke där mellan fyra o fem år just me tanke på pennanvändning o över huvud taget kognitiva färdigheter o språk o sånt.”

Ett önskemål som också redan kom fram var att hälsovårdarna skulle skriva någon annan feedback än OK.

”Sen tycker man ibland att om man får tillbaka med svaret ”OK”, att OK? Självt e man ju alltid den som skriver utförligt, åtminstone på nåt vis motiverar oss, så sen att få nånting med OK e lite sådär...”

- *”Ja betyder de att dom tycker samma sak eller att dom har bara läst det?”*

I slutet på intervjun berättade informanterna också att det skulle vara trevligt att bättre veta om barnrådgivningens yrkesbeskrivning och att de skulle veta mera om barnträdgårdslärarna. Det skämtades om att hur det under intervjun har verkat som så att barnträdgårdslärarna, alltså de själva, vet bäst och mest, fast de inte ens egentligen vet vad hälsovårdarnas kompetens innebär.

”Ett svar har varit att: måst träna på motoriken, men vi e ju ingen terapi-inrättning.”

”Rådgivningen har säkert inte så mycket tid o resurser att sätta på samarbete”

”Det sku vara intressant att veta vad dom tänker på rådgivningen. Här sitter vi ju bara o tror, men hu e de månne på riktigt?”

”Månne problemet e där att de bara stirras på di där kurvorna o åldern o int de individuella som man måst få stöd i.”

Intervjun slutade med en mycket positiv anda och en känsla av laganda fyllde rummet. Alla informanter var av den åsikten att det är jätte bra att det ordnats en

intervju om samarbetet mellan daghemmen och barnrådgivningen och de var väldigt nyfikna på att vad som barnrådgivningen har tyckt och tänkt på deras gruppintervju som ordnats ett par veckor tidigare.

6 ANALYS

I detta kapitel kommer jag att göra en sammanfattning av mitt resultat och hänvisa tillbaka till teori och tidigare forskning

I Hyve 4 pilotprojektet framkom det bland annat att modellen förstärker samarbetet mellan daghemmen och barnrådgivningen och gör föräldrarna mer deltagande i hälsogranskningen. Att föräldrarna känner sig delaktiga är också väldigt viktigt, speciellt då det gäller fostringsgemenskap (Pramling Samuelsson 1999). I och med att den omfattande hälsogranskningen (Hyve 4) görs nu ett år tidigare än förr, finns det också större möjligheter för tidigt ingripande. Också Huhtanen (2004), påpekar att samarbete mellan olika parter som jobbar för barnets bästa är viktigt för att kunna ingripa tidigt. I mitt resultat framkom det också att informanterna tyckte att det är bättre att ha granskningen tidigare, fastän det skulle vara bra att ha en uppföljning där samarbetet mellan barnrådgivningen och daghemmet skulle fortsätta.

Enligt Kontio (2005) leder en fungerande arbetssituation sällan till någon utveckling. Informanterna var också väldigt fokuserade på att lyfta upp allt som inte riktigt fungerar och gagnade inte tid på att fundera på det som är bra. Visserligen så kom de inte heller på så många fungerande saker att säga.

Nylén (2009) poängterar vikten med kommunikation. Hon säger att med hjälp av den kan teamet fungera bra. Som det kom fram i mitt resultat så är kommunikation en sak som anses vara bristfällig mellan daghemmen och barnrådgivningen. Också Sandberg (2009) och Isoherranen (2005) tar upp hur stor betydelse kommunikationen har för ett team. De påpekar dock det att för att få till stånd bra

kommunikation, behövs det tid och utrymme och uppmuntran, som också är en sak som informanterna anser att det inte finns möjlighet till just nu. De ansåg också att bristen av dessa saker hindrar dem från att ha personlig kontakt med varandra.

För ett fungerande samarbete med bra resultat skall medlemmarna i teamet ha förståelse för varandras kompetens, säger Linskog (2009). Också Isoherranen (2005) tar upp att det är viktigt att kunna reflektera och se saker från andra teammedlemmars perspektiv. Mina informanter hade som ett önskemål att få veta mera om vad barnrådgivningens kompetensområde är för att inte bara anta och tro att man vet hur det är. Linskog (2009) och Isoherranen (2005) lyfter också fram att en positiv attityd och det att medlemmarna faktiskt är villiga att samarbeta är väldigt betydelsefullt med tanke på ett gott team. I min intervju framkom det att barnträdgårdslärarna var väldigt villiga att samarbeta, de tog upp ickefungerande saker, men hade en positiv attityd i och med att de ansåg att deras åsikter om saker kan hjälpa för att det skall kunna ske utveckling.

En annan sak som Huhtanen (2004) tar upp som en hindrande faktor för samarbetet är sekretessen. Det borde alltid göras klart för alla parter hur det går till och vad det skall finnas för uppgifter om det. Det märktes också på en del av informanterna eftersom de var osäkra ifall de överhuvudtaget får ringa till barnrådgivningen då det är någonting som de undrar över.

7 DISKUSSION

Här kommer jag att besvara mina frågeställningar. Jag kommer att gå in på mitt metodval och reflektera över om det har fungerat bra eller dåligt. Här kommer jag också att presentera mitt förslag till vidare forskning samt avsluta med en insikt om mina tankar om examensarbetets arbetslivsrelevans.

7.1 Koppling till frågeställningarna

Min första frågeställning var: Hur fungerar samarbetet mellan de svenskspråkiga daghemmen och barnrådgivningen i Esbo?. Mitt resultat visar att det finns brister i samarbetet och det borde utvecklas. Det kom fram att samarbetet endast sker genom att fylla i blanketter. Den största bristen är att det inte finns kommunikation. Det beror delvis på osäkerhet på grund av sekretessen och delvis på att det inte finns gemensamma tillfällen för att bilda ett "förhållande" mellan daghemmet och barnrådgivningen. På grund av att kommunikationen saknas, drar det ner på hela samarbetet mellan parterna och det är också någonting som vi vet från både tidigare forskningen (se kap. 2) och teori (se kap. 3.2). Det blev väldigt tydligt från första början att barnträdgårdslärarna ansåg att samarbetet behöver utvecklas.

Min andra frågeställning var att: Hur kunde det här samarbetet utvecklas?. Som svar på den frågan fick jag flera önskemål och förslag av informanterna och med hjälp av dem, kan jag säga att det viktigaste med tanke på utveckling, är att det skulle ordnas gemensamma tillfällen så som till exempel möten och besök till daghemmet av hälsovårdaren. På det sättet skulle kommunikationen bli bättre och både barnträdgårdslärarna och hälsovårdarna skulle ha bättre förståelse för varandras kompetenser. En annan sak som resultatet visar att behöver utvecklas är respekten för varandra, det vill säga att hälsovårdarna skulle beakta barnträdgårdslärarnas åsikter och oro mer än vad det nu gör. Barnträdgårdslärarna anser också att de behöver mera stöd av barnrådgivningen.

7.2 Metoddiskussion

Till en början hade jag tänkt använda mig av den kvantitativa forskningsmetoden i form av enkäter. Det tog länge förrän jag insåg att jag inte kommer vidare med den metoden. Efter att jag böt min metod till gruppintervju, började också hela processen med examensarbetet löpa bättre och det kändes som om jag hade stigit upp ur en grop som jag grävt mig ner i.

Till en början hade jag också svårigheter med att hitta artiklar och lade mycket tid på tidigare forskning. Jag fick stöd både från skolans bibliotek och av min handledare, men det verkade som om mitt ämne är någonting som det inte forskats så mycket i. Det tror jag att kan bero på att flera länder inte har likadant rådgivningssystem som vi i Finland har och därför är det också färre utländska forskningar inom ämnet. Därför valde jag att breda ut tidigare forskningen till även multiprofessionellt samarbete.

När jag kritiskt granskar min teoretiska referensram, anser jag att det skulle vara bra att ha flera källor som stöder det jag tar upp, men över lag, så tycker jag att det viktigaste kommer fram och läsaren kan förstå vad teorierna innebär.

7.3 Slutdiskussion

Jag tycker själv att det skulle vara nyttigt att öka på samarbetet mellan dagvården och barnrådgivningen så att de skulle fungera som ett större team med varandra. Men jag anser att det kräver motivation, positiv attityd och främst av allt tid för varandra.

Som jag nämnde i inledningen så tog jag gärna emot detta tema för mitt examensarbete på grund av att jag ansåg att det faktiskt kan leda till någon sorts utveckling i samarbetet mellan daghemmen och barnrådgivningen. I och med att vi med Theresa Jensen-Tikka redan har ordnat ett gemensamt uppföljningstillfälle för våra informanter, d.v.s. hälsovårdarna och barnträdgårdslärarna samt

deras chefer, där vi presenterade våra resultat och diskuterade om dem sinsemellan, så tycker jag att detta arbete redan har åstadkommit något positivt och satt igång en utveckling av samarbetet redan nu. Feedbacken från uppföljningstillfället var positiv och kommentarerna var bland annat att det genast kommer att ske en ändring i det som man kan utveckla i redan idag. D.v.s. dokumentationen/feedbacken som skickas till varandra med blanketterna kommer att bli utförligare och telefonkontakten skall ökas.

Eftersom det skrivits ett examensarbete av samma ämne men från barnrådgivningens perspektiv av Theresa Jensen-Tikka, och vi har använt samma metod och frågeställningar, skulle jag föreslå som vidare forskning att jämföra våra resultat med varandra och vidare studera ifall någon utveckling har skett.

KÄLLOR

Bryman, A., 2011, Samhällsvetenskapliga metoder, uppl 2, Spanien: Graphycems

Dunderfelt, T., 1992, Elämänkaaripsykologia, Porvoo: WSOY

Guzenina- Richardson 2012, tillgänglig:

http://www.thl.fi/sv_SE/web/kasvunkumppanitsv/temat_for_februari2012/en_trygg_uppvaxt_kraver_fostringsgemenskap , hämtat datum 2.5.2013

Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko, Sajavaara, Paula, 2004, Tutki ja kirjoita, Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy, 436s.

Huhtanen, K., 2004, Varhainen puuttuminen, Erityisen tuen tarpeen kohtaaminen päivähoitossa, Helsinki: Finn Lectura, 127s.

Isoherranen, K. 2005, *Moniammatillinen yhteistyö*, Vantaa: WSOY, 181s.

Isoherranen, K., Rekola, L., Nurminen, R., 2008, *Enemmän yhdessä - moniammatillinen yhteistyö*, Helsingfors: WSOY oppimateriaalit oy, 212s.

Jacobsen, D. 2007, Förståelse, beskrivning och förklaring. Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete, Lund: Studentlitteratur, 316s.

Kaskela, M., Kekkonen, M., 2006, Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta – Opas varhaiskasvatuksen kehittämiseen, Vaajakoski: Gummerus Kirjapaino Oy, 161s

Kontio, Mari., 2010, Moniammatillinen yhteistyö, TUKEVA-hanke, Oulu, 28s., tillgängligt:<http://www.thl.fi/thl-client/pdfs/99678721-328a-49f8-b1cb-495bf4215ff8>, hämtat datum: 11.9.2013

Lagen om barndagvård, 2 a § 25.3.1973/304 www.finlex.fi, hämtat: 20.05.2013

Lagen om barndagvård, 7 a § 28.12.2012/909 www.finlex.fi hämtat: 20.05.2013

Lanuke 2012-2015, tillgänglig: http://www.minedu.fi/OPM/Nuoriso/nuorisopolitikka/Kehittxmishjelma_2012-2015/

Lindahl, M., 1998, Lärande småbarn, Lund: studentlitteratur, 184s.

Linskog, Marie, 2009, Att lära med, av och om varandra, red., I: Berlin, J., Carlström, E., Sandberg, H. red., 2009, Team i vård, behandling och omsorg, erfarenheter och reflektioner, Lund: studentlitteratur, 279s.

Läroplan för dagvården, Esbo, tillgänglig: www.esbo.fi/download/noname/...94B4.../1665, hämtat datum, 23.10.2013

Nurmiranta, H., Leppämäki, P., Horppu, S., 2009, Kehityopsykologiaa lapsuudesta vanhuuteen, Tavastehus: Kariston Kirjapaino Oy, 148s.

Nylén, Ulrica, 2009, Familjecentralen som gränsöverskridande team, I: Berlin, J., Carlström, E., Sandberg, H. red., 2009, Team I vård, behandling och omsorg, erfarenheter och reflektioner, Lund: Studentlitteratur, 279s.

Pramling Samuelsson I., Sheridan S., 1999, Lärandets grogrund, Lund: Studentlitteratur, 150s.

Sandberg, Håkan, 2009, Det godaste teamet, I: Berlin, J., Carlström, E., Sandberg, H., red., 2009, Team I vård, behandling och omsorg, erfarenheter och reflektioner, Lund: Studentlitteratur, 279s.

Social- och hälsovårdsministeriets handböcker 2005: 12. Barnrådgivningen som stöd för barnfamiljer. Helsingfors. 320s.

STAKES, 2006, varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, Tampere: Juvenes Print – Tampereen Yliopistopaino Oy

STAKES, 2012, varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, Tampere: Juvenes Print – Tampereen Yliopistopaino Oy, 48s.

Tuominiemi-Lilja, Terhi. 2012. Hyve-mallin esittely. Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten Katse-lapseen hankkeen tutkimuspäiväkotien ja neuvoloiden työntekijöille, tillgänglig: www.socca.fi/files/1670/Hyve_4-_koulutusdiat.ppt, Hämtad: 9.7.2013

BILAGA 1

Informationsbrev till respondenterna

Bästa respondent!

Jag heter Camilla Laitinen och studerar sista året på Sociala området till Socionom YH vid Yrkeshögskolan Arcada i Helsingfors. Jag skriver mitt slutarbete om samarbete mellan de svenskspråkiga daghemmen och barnrådgivningen i Esbo

Syftet med mitt examensarbete är att ta reda på hur Esbo stads dagvårdspersonal samt rådgivningspersonal samarbetar samt vilka utvecklingsmöjligheter personalen själva upplever att det finns. Jag vill veta vad som kunde göras för att utnyttja de multiprofessionella möjligheter som redan finns men kanske inte används, för att kunna förbättra samarbetet mellan dem. Med hjälp av det kan daghemspersonalen utveckla sin verksamhet samt erbjuda och få kunskap så att det kan visa på ytterligare utvecklingspotential. Jag vill lyfta fram dagvårdspersonalens önskemål om vad de vill ha stöd av rådgivningen med, för att jag skall kunna koncentrera mig på rätta saker. Jag kommer att göra en kvalitativ undersökning, där jag med hjälp av en gruppintervju kommer att samla in forskningsmaterialet. Geografisk spridning är väsentligt för arbetets trovärdighet och därför ber jag om att minst en barnträdgårdslärare (både stora och lilla sidan) från följande område kunde ställa upp: Mattby, Hagalund, Esbo centrum, Stensvik/Esboviken, Alberga, Bastviken, men tar gärna emot flera.

Jag ber att alla som är intresserade av att delta i intervjun kommer att ta kontakt med mig per e-post senast xx.xx.xx (camilla.guillou@gmail.com)

Intervjun beräknas ta cirka 1h 30min. Under intervjun kommer bandspelare att användas. Inspelningen kommer endast att användas i forskningssyfte och när examensarbetet är godkänt kommer detta att förstöras. I examensarbetet kommer din identitet att skyddas och man skall inte kunna känna igen dig i det färdiga examensarbetet. Det är bara jag och

min handledare som har tillgång till den information som jag fått från intervjuerna. Dessutom är det helt frivilligt att delta i intervjuerna och det är också möjligt att avbryta intervjun när som helst.

Om du är villig att ställa upp på en intervju eller har frågor gällande intervjun eller examensarbetet kan du i första hand kontakta mig. Men och om det dyker upp övriga frågor kan du kontakta min handledare, Maria Forss

Med vänlig hälsning,

Socionomstuderande, Camilla Laitinen
camilla.guillou@gmail.com

Handledare, Maria Forss
mia.forss@arcada.fi

BILAGA 2

Intervjuguide

Camilla Laitinen

examensarbete vid Arcada

Samarbetet mellan de svenskspråkiga daghemmen och barnrådgivningen i Esbo

- Intervjuer med dagvårdens personal

TEMALISTA

Syfte: Syftet med mitt arbete är att ta reda på hur Esbo stads dagvårdspersonal samt barnrådgivningspersonal samarbetar. Jag vill veta vad som kunde göras för att utnyttja de multiprofessionella möjligheter som redan finns men kanske inte används, för att kunna förbättra samarbetet mellan dem. Med hjälp av det kan daghemspersonalen utveckla sin verksamhet samt erbjuda sin kunskap- och få ny kunskap så att det kan vara till stor nytta för barn, föräldrar och personal. Jag vill lyfta fram dagvårdspersonalens önskemål om vad de vill ha stöd av barnrådgivningen med, för att jag skall kunna koncentrera mig på rätta saker.

Frågeställningarna:

1. Hur fungerar samarbetet mellan de svenskspråkiga daghemmen och barnrådgivningen i Esbo?
2. Hur kunde det här samarbetet utveckla?

Samarbetet mellan daghemmet och barnrådgivningen inför den omfattande hälsogranskningen (1,5 och 4 åringen)

Frågorna:

1. Kan ni beskriva vilka samarbetsmetoder som används innan hälsovårdaren utför den omfattande hälsogranskningen? (t.ex hyve-4, beskrivning av barnet i dagvården, telefonkontakt, hälsovårdarens besök på daghemmet, annat?)
2. Hur anser ni att samarbetet mellan daghemmet och rådgivningen fungerar inför den omfattande hälsogranskningen?

Samarbetet mellan daghemmet och rådgivningen under den omfattande hälsogranskningen (1,5 och 4 åringen)

Frågorna:

1. Kan ni beskriva vilka samarbetsmetoder som används under den omfattande hälsogranskningen? (t.ex hyve-4, beskrivning av barnet i dagvården, telefonkontakt, föräldrarna, annat)
2. Hur anser ni att samarbetet mellan daghemmet, föräldrarna och rådgivningen fungerar under den omfattande hälsogranskningen?

Samarbetet mellan daghemmet och rådgivningen efter den omfattande hälsogranskningen (1,5 och 4 åringen)

Frågorna:

1. Kan ni beskriva vilka samarbetsmetoder som används efter den omfattande hälsogranskningen? (t.ex hyve-4, blanketten gällande barnets utveckling, telefonkontakt, möten, besök på daghem, annat?)
2. Hur anser ni att samarbetet fungerar mellan daghemmet och rådgivningen efter den omfattande hälsogranskningen?

Övrigt samarbete mellan daghemmet och rådgivningen

Frågorna:

1. Kan ni nämna andra arbetsmetoder som stöder arbetet mellan daghemmet och rådgivningen (t.ex. gemensamma möten, teammöten, telefonkontakt, e-mail, gemensamma skolningar, besök på daghemmen, specialbarträdgårdsläraren, annat?)
2. Hur förverkligas dessa arbetsmetoder?

Hur arbetet kunde utvecklas ur barträdgårdslärares synvinkel

Frågorna:

1. Kan ni ge förslag på hur arbetet mellan daghemmen och rådgivningen kunde utvecklas? (t.ex. besök på daghemmen, annat)

